Nr. 70

Warszawa dn. 21 marca 1928 r.

Nr.70. Warszawa, dn. 21.marca 1928 r.

1. SPRAWY POLSKIE.

NIEMCY Z.S.R.R.

Ekonomiczeskaja Żizn z 18/3.wyraża wielkie zdziwienie naskutek przerwania przez rząd Rzeszy rokowań handlowych sowiecko-niemieckich z powodu aresztowania inżynierów niemieckich w zagłębiu nienieckiem. Dziennik długo i szeroko dowodzi, iż obywatele niemieccy w Rosji cieszą się bezpieczeństwem osobistem narówni z innymi, o ile nie wchodzą w kolizję z prawem. Nie może być jednak mowy o jakiejś zasadniczej odpowiedzialności obywateli niemieckich. Dziennik zwraca uwagę, że prasa sowiecka wszystkich krajów czyni wysiłki, by aresztowanie inżynierów niemieckich wyzyskać jako powód do zerwania rokowań handlowych i do zmiany kursu polityki względem ZSRR., wyrażając nadzieję, iż rząd niemiecki nie pozwoli jednak, by narzucano mu zzewnątrz linję postępowania. Dziennik czyni wymówki prasie niemieckiej za jej ton i ustosunkowanie się do incydentu w zagłębiu donieckiem i wyraża zdziwienie z zachowania się prasy, wobec dobrze znanej dyscypliny, jaą prasa niemiecka odznacza się w polityce zagranicznej.

Dziennik podkreśla szczere pragnienie ZSRR. utrzymania i ugruntowania ekonomicznych i finansowych stosunków sowiecko-niemieckich, odpierając zarzuty, iż przez aresztowanie inżynierów ZSRR.chciało doprowadzić do zerwania stosunków z Niemcami. Sowiety do tego nie dążyły, a jeśli Niemcy to uczyniły, to wzięły na siebie całą odpowiedzialność.

W końcu dziennik zwraca uwagę na okoliczność, iż nietylko antysowiecka prasa zagraniczna, lecz i prasa niemiecka, stojąca blisko kół rządowych, żongluje zbyt intensywnie wezwaniami do anulowania traktatów rapalskiego i berlińskiego.

PRAWDA z 17/3. nazywa aresztowanych inżynierów niemieckich "łajdakami", stosującymi sabotaż, a na prasę niemiecką broniącą aresztowanych - szczególnie na "Vorwärts" - napada z furją za propagandę, wprowadzoną za zerwaniem rokowań, wymyślając jej od "podleców, łgarzy i podżegaczy".

Dziennik zwraca również uwagę na agitację prasy zagranicznej - szczególnie angielskiej - i za zerwaniem stosunków z ZSRR. Agitacja ta - pisze dziennik - skierowana jest nietylko przeciw ZSRR, lecz również i przeciwko gospodarczym interesom Niemiec.

Prawda w dalszym ciągu, podobnie jak Ekonomiczeskaja Żizn, stara się odeprzeć zarzut, iż Sowiety dążyły do zerwania rokowań. Pozatem Prawda udowadnia prawo ZSRR. do bronienia się przed kontrrewolucją.

Incydent doniecki dziennik łączy z incydentem nowojorskim, dochodząc do konkluzji, że w obu wypadkach chodzi o jeden i ten sam cel, a mianowicie o podrywanie sukcesu ekonomicznego ZSRR. Pretensje Francji do złota sowieckiego Prawda określa jako chęć okradzenia robotników ZSRR.

IZWESTJA z 17/3. stwierdzają, iż w niemieckich kołach rządowych panuje tendencja nadania aresztowaniu kilku obywateli niemieckich charakteru o poważnych konsekwencjach politycznych i atakują agencję Wolffa za szerzenie wersyj o zerwaniu rokowań przez Niemcy, gdy tymczasem rokowania były rozpoczęte naskutek inicjatywy niemieckiej, a Sowiety postawiły wniosek 12.marca przerwania rokowań, ponieważ zasadnicze kwestje w stosunkach sowiecko-niemieckich zostały wyjaśnione i sprecyzowane, wobec czego delegacja sowiecka domagała się zakończenia rokowań 17.marca.

Dziennik broni się przed zarzutami i zaaresztowanie inżynierówDniemieckich jest zapowiedzią jakiejś akcji przeciwko firmom niemieckim w ZSRR. i przeciwko rozwojowi stosunków ekonomicznych między ZSRR. a Niemcami. Aresztowanie zostało przeprowadzone wskutek kontrrewolucyjnej działalności aresztowanych. Dziennik protestuje przeciwko ingerencji pewnych niemieckich kół gospodarczych i ich prasy w wewnętrzne sprawy ZSRR. Rząd sowiecki dąży niezmiennie do rozwoju przyjacielskich stosunków z Niemcami i bynajmniej nie zamierza stwarzać żadnych trudności i dlatego Niemcy winny odnieść się z całem zaufaniem do ZSRR. w sprawie aresztowanych, która znajduje się w rękach sowieckich władz śledczych, i oczekiwać spokojnie rezultatu

IBIDEM z 18/3. Komentując głosy prasy niemieckiej w spr.incydentu donieckiego piszą, iż prasa niem.straciła zupełnie poczucie realności. Wystąpienia prasy niem. nie zachwieją bynajmniej opinji społeczeństwa sowieckiego. Sowiety prowadzą trzeźwą politykę ochrony interesów mas pracujących ZSRR. i godności państwa sowieckiego. Taka polityka nie będzie w kolizji z rozwojem stosunków sowiecko-niemieckich, o ile ze strony niemieckiej będą przejawy zrozumienia i poszanowania zasad polityki sowieckiej.

SKAZANIE KOMUNISTOW UKRAINSKICH.

IZWESTJA z 17/3.zamieszczają komunikat Pat'a, donoszący o wyroku wydanym przez sąd lwowski na członków terorystyczn. organizacji komunistów ukraińskich i dodają, że nie byli to żadni komuniści, lecz zwolennicy ukraińskiej organizacji nacjonalistycznej, związanej ze sferami zbliżonemi do b.hetmana Skoropadzkiego, oraz znanego ukr.działacza nacjonalistycznego Konowalca.

PROCES HROMADY.

IZWESTJA z 18/3.Tass donosi z Warszawy o zabójstwie świadka w procesie Hromady p.n."Zabójstwo prowokatora".

Cała prasa sowiecka podaje dość obszerne sprawozdania z procesu.

LITWA - Z.S.R.R.

TASS z Kowna donosi, że 16.bm.odbyło się w Poselstwie ZSRR. przyjęcie dziennikarzy litew.reprezentujących wszystkie kierunki.Nazajutrz wszystkie dzienniki zamieściły b.przyjazne sprawozdania o przyjęciu.

ANGLJA - ZSRR.

PRAWDA z 18/3.W związku z pobytem szacha Amanullah w Anglji, pisze, że straszenie go inwazją sowiecką Afganistanu,niema żadnych podstaw. Przeciwnie, nikt inny, tylko Anglja dążyła i dąży do zagarnięcia Afganistanu. Tu Prawda przytacza daty i fakty ilustrujące imperjalistyczną politykę Anglji na Wschodzie i przytacza głos dzinnika afg."Anich" który pisał, że wojska ang.w Indjach zanim uderzą na ZSRR.wpierw zwrócą się przeciwko Afganistanowi.Dziennik konkluduje z zadowoleniem, że w Afganistanie umieją odróżniać wrogów od przyjaciół.

2. USTROJ PANSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

ZWOŁANIE SESJI C.K.W. SOWIETÓW RSFSR

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 16/III ogłasza artykuł sekretarza C.K.W. sowietów RSFSR Kisielowa w sprawie zwołania sesji tego C.K.W., która zbierze się w Moskwie 30-go b.m. Sesja zwołana zostaje dla omówienia preliminarza budżetowego RSFSR, szeregu zagadnień z dziedziny ubezpieczeń społecznych, sprawozdania komisarjatu ludowego rolnictwa, projektu ustawy o gminnych, okręgowych i obwodowych zjazdach sowietów i komitetówwykonawczych tych zjazdów, projektu ustawy o gubernjalnych zjazdach sowietów, sprawozdania z działalności C.K. autonomicznej republiki niemców nadwołżańskich oraz zatwierdzenie decyzji C.K.W. x powziętych w przerwie pomiędzy obradami dwuch sesji.Preliminarz budżetowy zrównoważony został przez radę komisarzy ludowych RSFSR i komisję budżetową C.K.W. sowietów RSFSR w wysokości 1,044,397,900 rubli, czyli o 155,664 tysięcy rubli wyżej niż w ubiegłym roku budżetowym. Uchwały partji i instytucyj sowieckich o zmniejszeniu wydatków administracyjnych i zwiększeniu wydatków na potrzeby gospodarcze, społeczne i kulturalne znalazły w preliminarzu tym całkowite odzwierciadlenie. Mianowicie wydatki administracyjne uszczuplone zostały o 25 miljonów rubli, natomiast wydatki inwestycyjne w przemyśle preliminowane zostały w wysokości 199,910 tysięcy rubli w porównaniu z 147,343 tysiące rubli, wydatkowanych w ubiegłym roku budżetowym. Z tej sumy 55 miljonów rubli wydatkowanych będzie w rolnictwie oraz 88,5 miljonów rubli - w przemyśle. Wydatki na cele oświaty preliminowane zostały w wysokości 148 miljonów rubli zamiast 1.7 miljonów rubli, wydatkowanych w roku ubiegłym. Budżet tegoroczny przeprowadza bezwzględne rozgraniczenie pomiędzy uprawnieniami budżetowemi państwa i instytucyj lokalnych. Wydatki, związane z utrzymaniem niektórych instytucyj, szkół i organizacyj lokalnych zostały przekazane do budżetów lokalnych. Wysłuchanie sprawozdania C.K. autonomicznej republiki niemców nadwołżańskich przez sesję C.K.W. sowietów RSFSR ma na celu zaznajomienie się najwyższej instancji sowieckiej RSFSR z działalnością najwyższej instancji jednej z części autonomicznych tego państwa. Sprawozdanie komisarjatu ludowego rolnictwa omawia kwestję reorganizacji rolnictwa na terenach, pozbawionych naturalnej irygacji, oraz kwestję odrodzenia rolnictwa w Rosji centralnej. Rząd RSFSR przywiązuje wielką wagę do tych zagadnień. Projekt ustawy o obwodowych, okręgowych i gminnych zjazdach sowieckich oraz o komitetach wykonawczych tych zjazdówma na celu unifikację ustawodawstwa w tej dziedzinie, która różni się w poszczególnych częściach składowych RSFSR ze względu na różnicę w opracowaniu i terminie wprowadzenia w życie. Projekt ustawy o gubernjalnych zjazdach sowietów i gubernjalnych komitetach wykonawczych tych sowietów opracowano dla zastąpienia istniejącej ustawy o gubernjalnych zjazdach i komitetach wykonawczych sowietów, która, jako opracowana w roku 19.., nie odpowiada obecnym wymaganiom życiowym.W tej dziedzinie również przeprowadzona będzie unifikacja ustawodawstwa i zastąpienie szeregu oddzielnych aktów ustawodawczych, dotyczących uprawnień gubernjalnych instytucyj sowieckich przez jedną ustawę. Wśród decyzji prezydjum C.K.W. sowietów RSFSR, które zatwierdzone być mają obecnie przez sesję tego C.K.W. znajdują się, między innemi, ustawa o komisarjacie ludowym spraw wewnętrznych RSFSR, ustawa o komisarjacie ludowym zdrowia, ustawa o komisarjacie ludowym inspekcji robotniczo-włościańskiej, ustawa o centralnym urzędzie statystycznym, uchwała o rozszerzeniu uprawnień sowietów prowincjonalnych, ustawa o samoopodatkowaniu się ludności RSFSR, uchwała o organizacji obwodu leningradzkiego. Prócz tego rozważyć ma sesja szereg nowych projektów ustawodawczych, w tej liczbie projekt ustawy o sowietach wiejskich, gminnych i powiatowych oraz o powiatowych komitetach wykonawczych.sowietów.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

OBRADY PLENUM C.K.K. KPBU

"PRAWDA" z dn. 15/III podaje, że podczas obrad C.K.K. KPBU /ukraińskiej partji komunistycznej bolszewików/ w Charkowie p.Zajcew wygłosił referat o wynikach walki z opozycją "trockistów" na Ukrainie. Referent oświadczył, że liczba opozycjonistów na Ukrainie sięgała 1 tysiąca osób. Opozycjoniści stanowili 0,7% członków całej organizacji partyjnej na Ukrainie. Poczynając od dnia 15-go listopada 1927 roku do dnia 27-go lutego r.b. komisje kontrolujące partji na Ukrainie pociągnęły do odpowiedzialności 600 opozycjonistów, z których 64% wykluczono z partji. Podczas obrad XV zjazdu partji oraz po skończeniu obrad tego zjazdu poczęły napływać deklaracje o wycofaniu się poszczególnych członków partji z akcji opozycyjnej. Komisje kontrolujące partji otrzymały przeszło 500 tego rodzaju deklaracji, z których 16% wpłynęło od osób, wykluczonych z partji. 26,5% ogólnej liczby tych ostatnich deklaracji uwzględniono i przywrócono odpowiednią liczbę wykluczonych z partji osób w prawach członków partji. Zwolennicy opozycji składali się przeważnie z robotników, zatrudnionych w lekkim przemyśle oraz z rzemieślników, posiadających własne domy, oszczędności i t.p. Referent wskazał na konieczność bacznego przysłuchiwania się wszelkiej uczciwej krytyce. Krytyka ta nie powinna być uznawana za dowód przynależności do opozycji.

OBRADY OBWODOWEGO KOMITETU PARTYJNEGO W LENINGRADZIE

"LENINGRADSKAJA PRAWDA" z dn. 15/III donosi, że w Leningradzie odbyły się obrady plenum obwodowego komitetu partyjnego. Na plenum tym omawiano kwestję pracy partyjnej wśród robotników przemysłu oraz kwestję pracy oświatowej.wśród członków partji. Prezes plenum Kirow stwierdził, zamykając obrady, iż będą one miały wielkie znaczenie dla podniesienia poziomu kulturalnego członków partji.

SKRUCHA ŁASZEWICZA

"RUL" z dn. 20/III /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi, iż znany działacz opozycyjny Łaszewicz otrzymał nominację na stanowisko dyrektora kolei wschodnio-chińskiej w Charbinie. Nominacja ta związana jest ze skruchą Łaszewicza, który poszedł w ślady p.p.Zinowjewa, Kamieniewa i innych i wyrzekł się swych dawnych poglądów opozycyjnych.

PODZIAŁ CZŁONKÓW PARTJI WEDŁUG REPUBLIK SOWIECKICH

"RABOCZAJA MOSKWA" z dn. 8/III donosi, iż według urzędowych danych statystycznych wydziału statystycznego C.K. partji, liczba członków partji wynosiła w dniu 1-go stycznia r.b. 1,127 tysięcy osób. Na terytorjum RSFSR mieszkało z tej liczby 818 tysięcy osób, na terytorjum Ukrainy sowieckiej - 180 tysięcy, na Białorusi - 26 tysięcy, na terytorjum federacji Zakaukaskiej - 65 tysięcy, w Uzbekistanie - 29 tysięcy i w Turkmenistanie - 7 tysięcy.

CZUJNOŚĆ POLITYCZNA CZŁONKÓW PARTJI

"WOZROŻDENJE" z dn. 16/III /Paryż, pismo o kierunku umiarkowano-monarchistycznym/ podaje za pismem moskiewskim "Komsomolskaja Prawda" komentarz tego pisma do komunikatu prokuratora sowieckiego sądu najwyższego w sprawie spisku kontr-rewolucyjnego w zagłębiu Donieckim. Pismo sowieckie omawia obowiązki członków partji i związku młodzieży komunistycznej, które wynikają z wykrycia tego spisku i twierdzi, iż czujność polityczna powinna być pierwszym obowiązkiem każdego komunisty i członka partji. Każdy komunista powinien pamiętać, iż dopóki trwać będzie wojna domowa, należy być "dobrowolnym czekistą" i walczyć przeciwko czynnikom kontr-rewolucyjnym, które usiłują przeszkodzić rozwojowi socjalizmu w Rosji.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

OBROTY PORTU ODESKIEGO

"IZWIESTJA" z dn. 13/III /Odesa/ donosi, że specjalna komisja zbadała sytuację w porcie odeskim i doszła do wniosku, iż port znajduje się pod każdym względem w dobrym stanie. W ciągu ubiegłego roku gospodarczego obroty portu wzrosły o 23%, przeważnie dzięki wzmożonemu eksportowi zboża i nafty. Dzięki racjonalizacji pracy w warsztatach portu, koszta produkcji w tych warsztatach obniżono w ciągu roku o 25%.

6. POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

POLITYKA MIESZKANIOWA

"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 17/III donosi, iż chcąc zwolnić ~~odpowiednich rozpatrywania~~ sowieckie sądy ludowe od obowiązku rozpatrywania licznych spraw mieszkaniowych, wprowadził komisarjat ludowy sprawiedliwości nowy porządek rozstrzygania sporów mieszkaniowych w stosunku do osób, nienależących do klas pracujących. Wszystkie sprawy o eksmisję w stosunku do tych osób przekazywane być mają obecnie nie sądom ludowym, lecz rejentom, którzy po stwierdzeniu niezapłacenia dwuch rat miesięcznych komornego z rzędu będą wydawali orzeczenie o eksmisji, równoznaczne z wyrokiem sądowym pod względem prawnym. Dla otrzymania tego orzeczenia rejentalnego wystarczy przedstawić rejentowi dowód nieopłacenia komornego przez lokatora oraz dowód uprzedzenia go o rozpoczęciu kroków egzekucyjnych.

UCHWAŁA RZĄDU UKRAINY SOWIECKIEJ

"PRAWDA" z dn. 15/III donosi z Charkowa, iż prezydjum C.K.W. sowietów USRR oraz rada komisarzy ludowych USRR powzięły uchwałę, która rozstrzyga kwestję o prawie włościaństwa niezamożnego do ziemi, która stanowiła własność "kułaków". Dotychczas ziemia, inwentarz i inny majątek ruchomy, skonfiskowany przez władze sowieckie "kułakom" a przekazane włościanom niezamożnym, pozostawał własnością państwa i znajdował się jedynie w użytkowaniu niezamożnych włościan. Obecnie dekret rządu USRR uznaje, iż majątek ruchomy, przekazany tą drogą włościanom niezamożnym, a będący w przeszłości własnością "kułaków", staje się pełną własnością obecnych właścicieli. Co do ziemi, pozostaje ona własnością państwa. Młyny, rozmaite warsztaty i t.p., odebrane "kułakom", pozostają własnością państwa, lecz ludność niezamożna ma prawo korzystać bezpłatnie z tych młynów i warsztatów. Jednocześnie sowieckie władze sądowe na Ukrainie otrzymały rozporządzenie o nieprzyjmowaniu od "kułaków" żadnych skarg na odebranie im majątku w drodze rekwizycji.

SOWIECKIE USTAWODAWSTWO O MAŁŻEŃSTWIE

"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 15/III donosi, iż ostatnio w praktyce sądowej sądów sowieckich stwierdzono niejednokrotnie wypadki zawarcia związków małżeńskich przez osoby płci męskiej ze świadomym celem zerwania tych związków po jednym lub kilku dniach pożycia małżeńskiego. Dotychczas nie posiadały sądy sowieckie podstawy prawnej do karania tego rodzaju zbrodni i obecnie jednak uznał sąd ~~xxxxxxx~~ najwyższy RSFSR, iż mężczyzna, który zawiera związek małżeński ze świadomym celem zerwania tego związku po jednym lub kilku dniach, pociągnięty być może do odpowiedzialności karnej z artykułu 153 sowieckiego kodeksu karnego. Artykuł ten ~~xxxxx~~ przewiduje karę za gwałt.

10. NOTATKI I INFORMACJE.

ZAPRZECZENIE GEN.BYKADOROWA
"RUL" z dn. 20/III /Berlin, pismo demokratyczne/ ogłasza list do redakcji, podpisany przez kozackiego generała Bykadorowa. W liście tym zaprzecza Bykadorow ogłoszonym przez pismo warszawskie "Ukrainska Niwa" oraz przez pismo paryskie "Dni" rzekomym swym deklaracjom, oświadczając, iż nie zawierał żadnej umowy z prezesem rządu ukraińskiego na emigracji p.Lewickim.

PROCES W SADZIE KRYMSKIM
"ODESSKIJA IZWIESTJA" z dn. 10/III donosi, że w sądzie najwyższym republiki Krymskiej w Symferopolu odbył się proces osób, oskarżonych o organizację napadu "kułaków" na radę wiejską w Appak-Dżankoju. Napad ten był wynikiem zatargu pomiędzy zamożną częścią włościaństwa lokalnego oraz sowietem wiejskim, na którego czele stali komuniści Endek i Pawłow. Komuniści ci skonfiskowali u miejscowych włościan zamożnych przeszło 94 hektarów ziemi ornej, jako nieprawnie użytkowanych przez tych włościan. Wtenczas grupa "kułaków", na których czele znajdował się kupiec Arapczew, dokonała napadu na sowiet wiejski. Podczas tego napadu Endeka i Pawłowa raniono. Władze sowieckie aresztowały 15 osób, postawiły je w stan oskarżenia pod zarzutem organizacji i udziału w masowym terorze przeciwko organom władzy sowieckiej i skazały je na karę zamknięcia w więzieniu na rozmaite terminy.

WYBUCH W FABRYCE W MOSKWIE
"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 16/III donosi, iż w fabryce "Steol" w Moskwie będącej własnością sowieckiego trustu państwowego "Teże" doszło do wybuchu balonu, zawierającego tlen. Wybuch zniszczył wydział naszymowy fabryki i zmusił do przerwania pracy w niej. Odbudowa fabryki prowadzona jest w przyspieszonym tempie.

OCHRONA PRZEMYSŁU SOWIECKIEGO PRZED POŻARAMI
IBIDEM podaje, iż komisarz ludowy spraw wewnętrznych RSFSR p.Tołmaczow zwrócił się do rady najwyższej gospodarstwa krajowego ZSRR z pismem, w którem wskazuje na niebezpieczeństwo pożarów w przemyśle sowieckim. W piśmie tym komisarz ludowy spraw wewnętrznych stwierdza, iż ostatnio doszło do wielkich pożarów w fabryce budowy wagonów w Mytiszczach, w zakładach metalurgicznych trustu "Gomza" w Twery i Sormowie, w fabrykach "Krasnyj Chimik" i "Kardolenta" w Moskwie, w zakładach im.Helca w Leningradzie i t.p. Wszyskie te zakłady i fabryki posiadały własną straż ogniową i inwentarz przeciwkopożarniczy, walka z ogniem była jednak utrudniona i skarb sowiecki poniósł z powodu tych pożarów wielkie straty. Spowodowane to zostało przez brak automatycznych środków do walki z ogniem. Walka ta wymaga zastosowania t.zw. "minimaxów", które z powodzeniem stosowane są przez przemysł w Anglji i Ameryce. Obecnie, dzięki organizacji towarzystwa "Sprynkler" w ZSRR, produkcja tych automatycznych środków do walki z pożarami została wprowadzona w ZSRR. Towarzystwo to sprzedało już instytucjom i przemysłowi sowieckiemu przeszło 45 tysięcy swych aparatów i zamierza w najbliższym czasie sprzedać przemysłowi sowieckiemu jeszcze przeszło 100 tysięcy tych aparatów. Dotychczas jednak z usług towarzystwa korzystał wyłącznie prawie przemysł bławatny. Komisarz ludowy spraw wewnętrznych prosi radę najwyższą gospodarstwa krajowego aby zastosowała w stosunku do innych gałęzi przemysłu sowieckiego przymus nabywania i instalacji automatycznych aparatów do walki z pożarami.